# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **N. R.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2022, č. j. 28 Az 10/2021 – 61,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Matějovi Šedivému, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

## Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 8. 2021, č. j. OAM-324/ZA-ZA11-ZA03-2021, neudělil žalobci dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), mezinárodní ochranu. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „*krajský soud*“) jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 30. 3. 2022, č. j. 28 Az 10/2021 – 61.

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce z vlasti vycestoval v roce 2015, na území České republiky přicestoval v dubnu tohoto roku na italské vízum. Od září 2015 pobývá v ČR neoprávněně. O mezinárodní ochranu požádal dne 14. 5. 2021, a to poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění s dobou zákazu pobytu v délce tří let. K žádosti žalobce uvedl, že v Rusku nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny, nikdy se politicky neangažoval, je bez náboženského vyznání. Narodil

se a pobýval ve městě Surgutu ve střední části Ruska, je svobodný a má syna. Ten žije se svou matkou, státní příslušnicí Ruské federace, která má v ČR povolení k trvalému pobytu. Od roku 2019 žalobce syna neviděl, není s ním v kontaktu a na jeho výchově se nepodílí, pouze jeho matce finančně přispívá částkou pět až deset tisíc Kč měsíčně.

[3] Důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byly obavy žalobce ze strany „*zástupců kavkazského národa*“, respektive z Čečenců a strach ze smrti nebo mučení v Dagestánu. Jeho otec sloužil v tzv. druhé čečenské válce, a to v oddílu, který údajně spáchal i dvě vraždy na civilním čečenském obyvatelstvu. Žalobce se domnívá, že všem, kteří sloužili v daném oddílu, včetně jejich rodinných příslušníků, hrozí vážné nebezpečí. V Čečensku totiž platí pravidlo „oko za oko, zub za zub“. V lednu 2015 žalobce v Surgutu zmlátilo několik osob, žalobce předpokládá, že šlo o Čečence. Byl tři dny v nemocnici a podal oznámení na policii, tam mu však řekli, že není proti komu zahájit řízení, a to i přesto, že žalobce uvedl jména některých útočníků. Toto sdělení žalobce pochopil tak, že se tím policie nehodlá zabývat, protože zákon krevní mstu neřeší. Na postup policie žádnou stížnost nepodal. V nemocnici ho jeden z útočníků navštívil a řekl mu, že mu uřežou ruce, nohy a vydlabou oči. Následně žalobce z Ruska vycestoval nelegálně schovaný v zavazadlovém prostoru autobusu, protože Čečenci mají v Rusku velkou moc. Po vycestování z domovského státu ho asi padesátkrát telefonicky kontaktovali, nejprve muž jménem Z., který volal z německého čísla, vyhrožoval mu a chtěl peníze. Obdobně žalobci z Ruska volal muž jménem A., který rovněž požadoval peníze, jinak vyhrožoval žalobci, že prozradí jeho aktuální místo pobytu. Žalobce též doplnil, že je v kontaktu pouze s matkou, která žije v Praze. V Rusku v kontaktu s příbuznými není, ani neví, kde se nachází jeho otec a bratr. O mezinárodní ochranu dříve nepožádal, protože neměl důvěru v českou policii. I z toho důvodu se o problému s Čečenci a strachu z krevní msty žalobce nezmiňoval ani při výpovědi během řízení o uložení správního vyhoštění.

[4] Po zhodnocení výše uvedených skutečností se krajský soud předně ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce nebyl v zemi původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že neměl žádné politické přesvědčení, politickou činnost nevyvíjel a ve vlasti neměl problémy se státními orgány. Jádrem jeho příběhu byla obava z pronásledování a útoků ze strany čečenského etnika, a to kvůli aktivní účasti žalobcova otce ve druhé čečenské válce. Podle krajského soudu se žalovaný detailně zabýval tím, zda by z tohoto důvodu mohlo žalobci hrozit vykonání krevní msty, avšak tuto obavu neshledal důvodnou. Žalobce si nebyl jistý, že ho v jeho rodném městě zbili Čečenci, pouze to předpokládal. Útočníci mu také nesdělili, že by důvodem napadení měla být právě krevní msta. Tento institut ostatně předpokládá oznámení krevní msty, aktivní vyjednávání ze strany starších, zapojení islámského právníka „muftí“ apod. Žádné takové okolnosti ovšem žalobce nepopsal. Krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu dále doplnil, že obavy z krevní msty mohou být odůvodněné, jestliže má příslušnost ke konkrétní rodině negativní dopad na přístup ohrožené osoby k ochraně ze strany státu a jeho institucí, respektive pokud stát není schopný či ochotný účinnou ochranu zajistit. Taková situace však v případě žalobce nenastala. Krajský soud konstatoval, že v Rusku není krevní msta tolerovaná, vražda motivovaná krevní mstou je kriminalizovaná (pod hrozbou až doživotního trestu odnětí svobody) a i severokavkazské republiky proti krevní mstě oficiálně vystupují a zřizují speciální komise za účelem usmíření znepřátelených rodin. Žalobce nadto ochranu v zemi

původu nevyhledal, pouze jednou na policii nahlásil výše popsané napadení. Žádné další kroky nepodnikl a proti postupu policie nepodal žádnou stížnost, ačkoli jinak neměl se státními orgány žádné problémy. Navíc se jen domníval, že policie mu nechce pomoci z důvodu, že byl napaden jako součást krevní msty, nic takového mu nikdo přímo neřekl. Podle krajského soudu tak nic nesvědčilo pro to, že by ochrana v zemi původu nebyla pro žalobce dostupná nebo že by nebyla účinná.

[5] Obdobně se krajský soud dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobci nehrozí v Rusku nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. K tomu dodal, že neshledal žádné žalobcem namítané vady správního řízení nebo nedostatky ve zjištění skutkového stavu věci.

[6] Kasační stížnost podává žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Výslovně se v ní nevyjadřuje k otázce přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Nejprve stěžovatel stručně shrnuje důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž doplňuje, že sice sám přesně nezná aktivity svého otce v rámci čečenské války, nicméně je přesvědčený, že tyto aktivity pro něj znamenají skutečnou hrozbu. Namítá, že závěry krajského soudu neodpovídají provedenému dokazování a odůvodnění rozsudku je „*zmatečné*“. K tomu doplňuje, že „*napadené rozhodnutí se pak v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu nijak nevypořádává s otázkou krevní msty v Ruské federaci, resp. v Čečensku, přičemž na uplatněné žalobní námitky reagovalo selektivně.*“ Stěžovatel cituje z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se náležitostí a kvality odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007 – 66) a uvádí, že v tomto „*napadené usnesení*“ zaostává, nevyplývá z něj, co si „*správní orgán*“ myslí o jednotlivých důkazech a jak je hodnotí ve vzájemném kontextu. Uzavírá, že byl terčem množství výhrůžek, vydírání a útoků v domovském státě i v Evropě, má proto legitimní obavu, která je „*napadaným rozhodnutím nemístně bagatelizována, v důsledku čehož stěžovatel namítá, že krajský soud nepostupoval způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci.*“

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Podotýká, že se důkladně věnoval situaci stěžovatele v souvislosti s výhrůžkami a útokem ze strany Čečenců. Opakuje svůj předchozí závěr, že se nejednalo o útok vyvolaný krevní mstou. Upozorňuje též na to, že druhá čečenská válka skončila v roce 2009, k popisovaným problémům stěžovatele však došlo až roku 2015. Není zřejmé, proč by stěžovatele údajní Čečenci napadli až s takovým časovým odstupem. Stěžovatel si spojitost útoku na svou osobu s účastí otce v čečenské válce a uplatnění institutu krevní msty „*vydedukoval sám*“, tyto domněnky mu nikdo nepotvrdil. Podle žalovaného na stěžovatele zaútočily soukromé osoby, v řízení však žalovaný nezjistil, že by příslušné ruské orgány odmítaly stěžovatele ochránit. I kdyby v tomto jednotlivém individuálním případě policie skutečně selhala a útok na stěžovatele neřešila, mohl se bránit stížností na její postup, případně se obrátit na jiné státní orgány včetně prokuratury. Žádné z těchto možností stěžovatel nevyužil. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

[9] Dříve, než může Nejvyšší správní soud věcně posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí posoudit otázku její **přijatelnosti**. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[10] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech (zde ve věci mezinárodní ochrany) je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 zakládalo zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Jak bylo uvedeno výše, stěžovatel se výslovně k přijatelnosti kasační stížnosti nevyjádřil. Z kasační stížnosti nicméně vyplývá, že v ní stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, což (pokud by tato námitka byla důvodná) by byla tak závažná vada, že by vždy představovala důvod přijatelnosti. V tomto směru stěžovatel považuje odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu za „*zmatečné*“ a „*nemístně bagatelizující*“, přičemž na žalobní námitky měl krajský soud reagovat „*selektivně*“, v rozporu s provedenými důkazy a nedostatečně. V závěru kasační stížnosti poté stěžovatel zmiňuje, že „*krajský soud nepostupoval způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci*.“

[12] Nejvyšší správní soud se však s těmito tvrzeními neztotožňuje a přijatelnost kasační stížnosti v souvislosti s nimi neshledal. Rozsudek krajského soudu je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný a krajský soud v něm dostatečně a přesvědčivě odpověděl na všechny žalobní námitky.

[13] Stěžovatel tvrdí, že se krajský soud nevypořádal s problémem krevní msty v Rusku, respektive v Čečensku. Toto tvrzení však obsahu rozsudku neodpovídá. Krajský soud na tuto argumentaci dostatečně reagoval především v odstavcích 35 až 39 napadeného rozsudku, v nichž stručně řečeno konstatoval, že z okolností popisovaných stěžovatelem nelze dovodit, že by vůči němu byla skutečně uplatňována krevní msta. Zabýval se též dále tím, že krevní msta není v Rusku, respektive v kavkazských republikách, tolerována a státní i nestátní orgány či instituce proti ní vystupují a tuto otázku řeší. Nejvyšší správní soud považuje tyto závěry krajského soudu za dostatečné a srozumitelné; z ničeho přitom neplyne, že by krajský soud námitky žalobce či jeho azylový příběh bagatelizoval.

[14] K tomu lze pro úplnost dodat, že Nejvyšší správní soud stabilně judikuje, že není chybou, pokud se soud s posouzením správních orgánů ztotožní a pro stručnost na jejich

závěry odkáže. Měl by však v odůvodnění rozsudku vyložit, proč tak učinil, popřípadě přidat alespoň vlastní krátké hodnocení (viz rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Těmto požadavkům krajský soud dostál. Se žalobní argumentací se vypořádal, u všech námitek neopomněl uvést i vlastní stručné hodnocení. K námitce nezjištění skutečného stavu věci krajským soudem Nejvyšší správní soud dodává, že není zřejmé, co má touto námitkou stěžovatel na mysli a jaké konkrétní pochybení v tomto směru krajskému soudu vytýká. Míní-li stěžovatel, že krajský soud pochybil, jestliže neprovedl jím navržené důkazy při soudním jednání (e-mail s výhrůžkami, článek z internetu), pak kasační soud odkazuje na odstavec 55 napadeného rozsudku. V něm krajský soud zřetelně vysvětlil, z jakých důvodů k provedení těchto důkazů nepřistoupil, respektive proč je považoval ze nevýznamné pro posouzení projednávané věci. Proti těmto závěrům stěžovatel nic konkrétního nenamítá.

[15] Žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury, Nejvyšší správní soud v projednávané věci rovněž nenalezl. Otázky, které stěžovatel nastolil v žalobě, již byly opakovaně v judikatuře tohoto soudu řešeny. Krajský soud v napadeném rozsudku přiléhavě citoval z rozsudku kasačního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014 – 67, dle něhož „[o]*bavy z vykonání krevní msty z důvodu příslušnosti k rodině nejsou bez dalšího pronásledováním dle dikce § 2 zákona o azylu. Za určitých podmínek jím však být mohou, a to zejména tehdy, pokud má příslušnost ke konkrétní rodině negativní dopad na přístup k ochraně ze strany státu nebo pokud stát není schopen či ochoten účinnou ochranu zajistit*.“ Jinými slovy, aby byla žádost o mezinárodní ochranu podaná z důvodu strachu před krevní mstou azylově relevantní, musí být pronásledování spojeno s nemožností domoci se ochrany v zemi původu žadatele (srov. například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 7 Azs 240/2020 – 48).

[16] V případě stěžovatele však žalovaný nezjistil, že by ochrana ze strany státu selhala nebo nebyla účinná – stěžovatel se totiž po svém napadení sice obrátil na policii, která podle jeho tvrzení žádné další kroky nepodnikla, avšak žádné jiné dostupné prostředky (stížnost na postup policie atp.) již dále nevyužil. V jeho případě se navíc jednalo jen o jeho ryze subjektivní domněnku, že policie nehodlá konat, protože napadení bylo součástí krevní msty. Nic takového mu policista nesdělil. Ostatně o krevní mstě se nezmiňovali ani samotní útočníci. Pokud stěžovatel za této situace vůbec nevyužil další dostupné prostředky ochrany, nelze z toho dovozovat závěry o její neúčinnosti. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 24. 10. 2019, č. j. 10 Azs 1/2019 – 55 (v případě stěžovatele pocházejícího z Ruska, který se rovněž obával vykonání krevní msty osobami z Dagestánu), „[n]*a základě uvedeného nelze tvrdit, že by ruské státní orgány proti institutu krevní msty nijak nezasahovaly. Krevní msta jimi naopak není tolerována. Stěžovatele tedy nelze považovat za pronásledovaného ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a citované judikatury. (...) Stěžovateli nehrozí v zemi původu ani nebezpečí ohrožení života a zdraví ve smyslu § 14a zákona o azylu. Nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí po návratu do vlasti, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení jiných okolností, které dosud nelze předjímat*.“

[17] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro **nepřijatelnost** odmítl.

[18] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud nepřiznal náhradu nákladů tohoto řízení žádnému z účastníků.

[19] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2022, č. j. 3 Azs 117/2022 – 37, ustanoven zástupcem JUDr. Matěj Šedivý, advokát se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, náleží advokátovi odměna za dva úkony právní služby – za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a za sepis a podání doplnění kasační stížnosti. Za tyto úkony právní služby náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna v částce 3 100 Kč za každý z nich, tj. 6 200 Kč, k čemuž je třeba přičíst náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce soudu nesdělil a nedoložil, zda je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu), přiznaná odměna se mu proto o částku odpovídající sazbě této daně nenavyšuje. Celkem tedy náleží zástupci stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok III. tohoto usnesení).

[20] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného podotýká, že ačkoli byl stěžovateli soudem ustanoven k ochraně jeho práv advokát, tedy právní profesionál, kvalita kasační stížnosti tomu neodpovídá. Kasační stížnost je formulována velmi obecně a vágně, chybí v ní individualizované námitky proti závěrům krajského soudu a především je psána matoucím způsobem, respektive obsahuje chyby, protože ustanovený zástupce v ní na více místech zaměňuje tvrzené vady správního rozhodnutí žalovaného a nedostatky jeho odůvodnění s vadami rozsudku krajského soudu, hovoří v ní o „*napadeném usnesení*“ (ačkoli kasační stížnost směřuje proti rozsudku), nesprávně označuje krajský soud jako „*správní orgán*“ nebo odkazuje na § 68 odst. 3 správního řádu, který se týká náležitostí odůvodnění správního rozhodnutí, nikoli soudního rozhodnutí (k tomu viz rekapitulace obsahu kasační stížnosti v odstavci [7] výše). Nejvyšší správní soud nicméně nepřistoupil k nepřiznání odměny ustanovenému zástupci za doplnění kasační stížnosti, protože zohlednil, že i přes popsané vady a horší srozumitelnost byla kasační stížnost projednatelná a obsahovala námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. září 2023

pokračování

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu